

Finanční nástroje v OP PIK - představení záměrů MPO a současného stavu přípravy předběžného posouzení

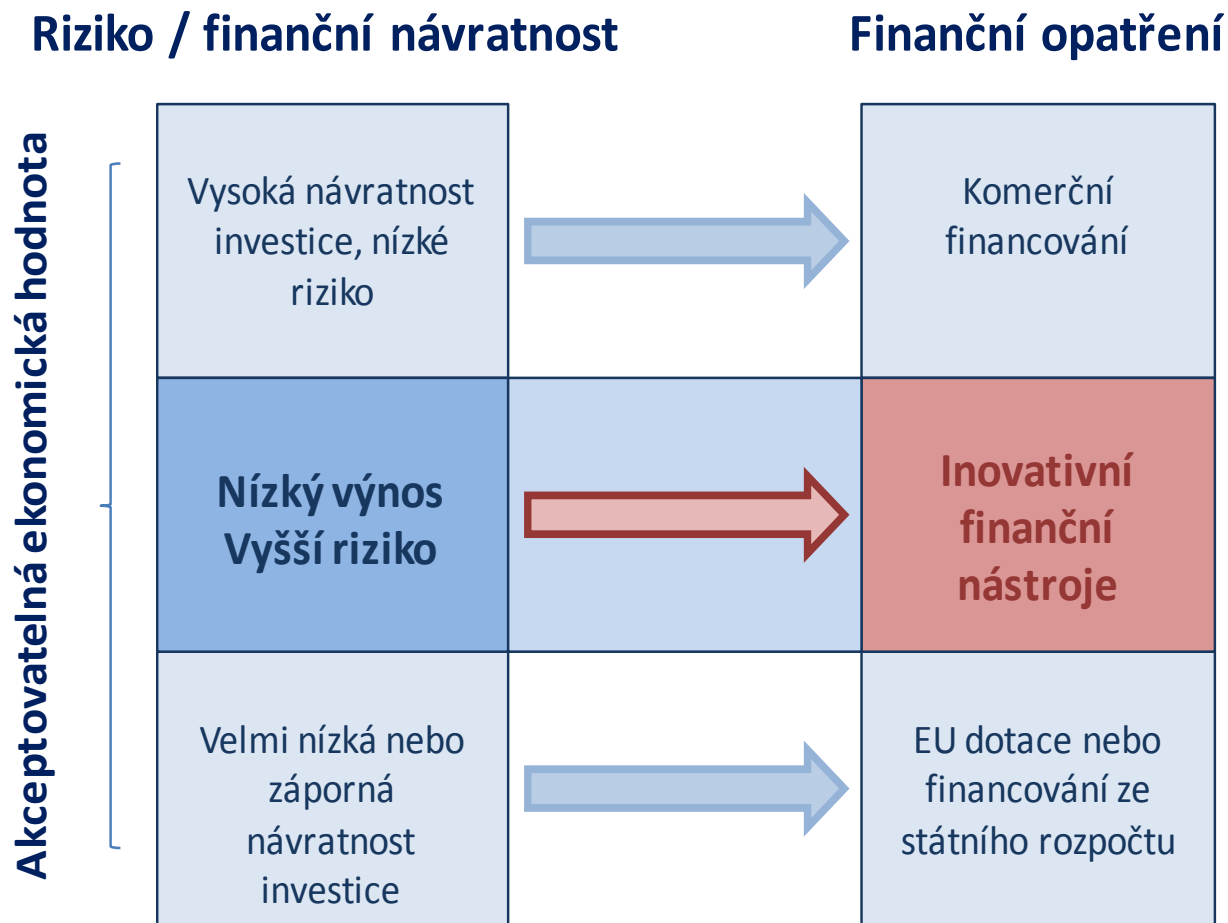
20. února 2015
Workshop k předběžnému posouzení FN v
OP PIK

Finanční nástroje

- ➔ **Finanční nástroje = podpora projektů ve formě zvýhodněných finančních produktů** – zvýhodněné úvěry, záruky, rizikový kapitál a další typy nástrojů (projektové dluhopisy, faktoring apod.), lze je i kombinovat s dotací
- ➔ **Výhody pro poskytovatele** – nižší náročnost na veřejné zdroje z důvodu revolvingového charakteru nástrojů a částečného zapojení soukromých zdrojů (pákový efekt), v případě fondů EU rychlejší čerpání prostředků
- ➔ **Výhody pro žadatele** – rychleji dostupné zvýhodněné financování než dotace, výrazně nižší administrativní náročnost, financování typicky 50 až 100 % způsobilých výdajů

Logika zacílení finančních nástrojů

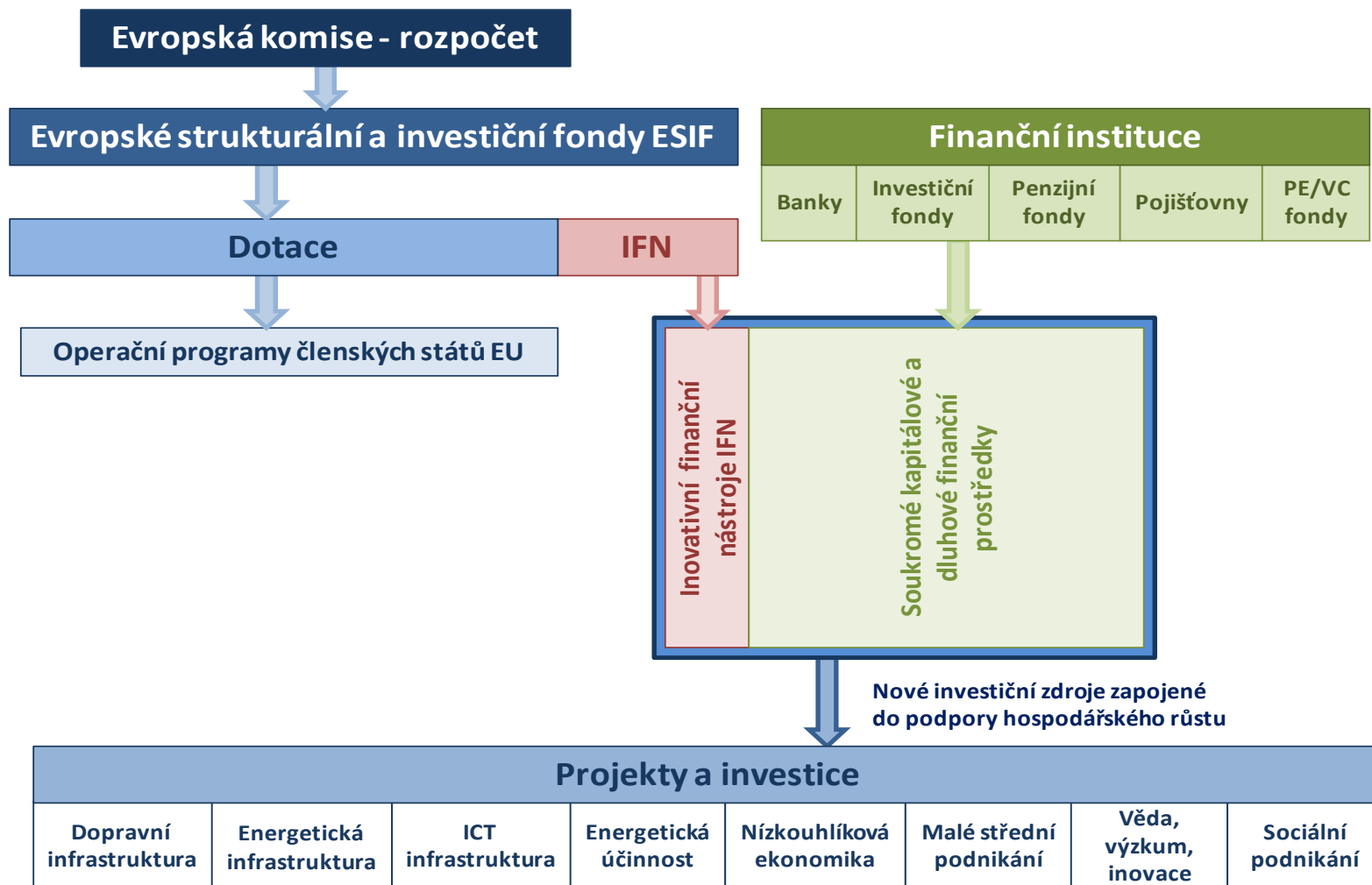

Zdroj: MF

Analýza finančních nástrojů pro období 2014-2020

- ➔ Vláda počátkem února schválila materiál MF ve spolupraci MPO a MMR „**Finanční nástroje jako forma zajištění financování projektů v programovacím období 2014-2020**“
- ➔ Následně bude MF ve spolupráci s MMR a MPO připravovat studii proveditelnosti centrálního řízení finančních nástrojů prostřednictvím národního fondu fondů
- ➔ MPO připravuje materiál se souborem opatření k aktivizaci ČMZRB, probíhají jednání s dalšími resorty
- ➔ Dále v současnosti probíhají předběžná posouzení využitelnosti finančních nástrojů v nových operačních programech fondů EU: OPPIK, OPŽP, IROP a OP PPR

Zapojení finančních nástrojů do podpory z ESIF

Zdroj: MF

Zaměření OP PIK – Prioritní osy

→ Celková alokace: **4,331 mld. EUR** (EFRR, cca 120 mld. Kč)

PO 1 Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace **31,23 %**

PO 2 Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků **20,60 %**

PO 3 Účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin **28,10 %**

PO 4 Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií **17,17 %**

Plán zavádění finančních nástrojů v OP PIK

- ➔ Očekávaný podíl finančních nástrojů na alokaci OP PIK je 10 %, tedy 430 mil. EUR (cca. 12 mld.Kč), nejvíce v prioritní ose 2, v prioritních osách 1 a 3 pouze doplňkově
- ➔ Implementaci finančních nástrojů by měla zajišťovat především ČMZRB
- ➔ Nástroje „1. generace“: úvěry a záruky v SC 2.1, 2.3 a 3.2
 - Zaběhlé implementační modely, možnost rychlého nastavení
- ➔ Nástroje „2. generace“ – inovativní finanční nástroje v oblasti rizikového kapitálu, energetické účinnosti, proof-of-concept, regenerace brownfieldů
 - Pilotní projekty se složitější implementací a menší alokací, po úspěšném zavedení možno rozšířit

Programy podpory OP PIK schválené vládou

PO1		PO2		PO3		PO4	
SC1.1	Inovace	SC 2.1	Technologie	SC 3.1	Obnovitelné zdroje energie	SC4.1	Vysokorychlostní internet
	Potenciál		Poradenství 1				
	Aplikace		<i>Rizikový kapitál</i>	SC 3.2	Úspory energie		
	PCP		<i>Expanze</i>				
SC1.2	Partnerství znalostního transferu	SC 2.2	Marketing	SC 3.3	Smart grids I.	SC4.2	ICT a sdílené služby
	Spolupráce		Poradenství 2				
	Inovační vouchery	SC 2.3	Nemovitosti	SC 3.4	Nízkouhlíkové technologie		
	Služby infrastruktury			SC 3.5	Úspory energie v SZT		
	<i>Proof of Concept</i>	SC 2.4	Školicí střediska	SC 3.6	Smart grids II.		

Pozn.: programy označené kurzívou budou předloženy vládě ČR v pozdějším termínu

Červeně označené programy podpory zahrnují podporu ve formě finančních nástrojů

Uvažované typy nástrojů

Specifický cíl/PO	Program podpory	FN 1. generace	FN 2. generace	Uvažovaná alokace na FN (€)	Uvažované % z alokace SC/PO	Předpoklad Komise (podíl FN na TC)
1.2. - Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích	Proof of Concept		Kapitálové vstupy	?	?	
Prioritní osa 1 celkem				?	?	5 %
2.1 - Zvýšit konkurenceschopnost začínajících a rozvojových MSP	Expanze	Zvýhodněné úvěry a záruky		350 mil. v tom 200 mil. úvěry a 150 mil. záruky	57%	
	Rizikový kapitál		Kapitálové vstupy	30 mil.	5%	
2.3 - Zvýšit využitelnost infrastruktury pro podnikání		Zvýhodněné úvěry	Kapitálové vstupy	20 mil.	18%	
Prioritní osa 2 celkem				400 mil.	45 %	50 %
3.1 - Zvýšit podíl výroby energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě ČR		?	?	?	?	
3.2 - Zvýšit energetickou účinnost podnikatelského sektoru		Zvýhodněné úvěry	EPC fond	20 mil.	3%	
3.5 - Zvýšit účinnost soustav zásobování teplem		Zvýhodněné úvěry	EPC fond	11 mil.	8%	
Prioritní osa 3 celkem				31 mil.	3%	20 %
4.1 - Zvětšit pokrytí vysokorychlostním přístupem k internetu		?	?	?	?	
Prioritní osa 4 celkem				?	?	10 %

Předběžné posouzení finančních nástrojů OP PIK

Blok I: Analýza tržní situace (únor 2015)	1. Analýza investičních potřeb
	2. Posouzení přidané hodnoty finančních nástrojů
	3. Očekávaný pákový efekt zapojení veřejných a soukromých zdrojů
Blok II: Návrh vhodné strategie (březen 2015)	1. Posouzení zkušeností získaných v minulosti
	2. Návrh investiční strategie
	3. Vymezení očekávaných výsledků
	4. Přezkoumatelnost hodnocení

Blok I: Analýza tržní situace

→ a) Analýza selhání trhu

- Identifikace selhání trhu, jeho typ a rozsah a suboptimální investiční situace.
- Identifikace a hodnocení tržních segmentů z hlediska potenciálních typových projektů, odhadovaného rozmezí způsobilých nákladů projektů a z hlediska fáze životního cyklu.
- Analýza objemu zdrojů ESIF, které mají být přiděleny na FN s cílem přilákat další investory a zaplnit investiční mezeru.

→ b) Posouzení přidané hodnoty finančních nástrojů

- Možný přínos FN ke strategii a k očekávaným výsledkům příslušného programu.
- Přidaná hodnota FN, soulad s jinými formami veřejných intervencí zaměřených na stejné selhání trhu k omezení překryvů.
- Identifikace potřeb, překážek a příležitostí pro využití finančních nástrojů.
- Možné řešení veřejné podpory, opatření k minimalizaci narušení trhu vyplývající z implementace FN.
- Posouzení zaměření intervencí FN v každé prioritní ose OP PIK včetně identifikace hlavních cílových skupin a typu příjemců, posouzení navrhovaných cílových skupin příjemců.
- Představení typových projektů a srovnání s jinými formami podpory.
- Konsistence finančních alokací finančních nástrojů s cíli

Blok I: Analýza tržní situace

→ c) Odhad dodatečných veřejných a soukromých zdrojů

- Odhad dodatečných veřejných a soukromých zdrojů, které potenciálně daný FN přiláká.
- Spolufinancování ze soukromých zdrojů až na úroveň konečného příjemce.
- Identifikace klíčových hráčů (např. individuálních investorů, podniků, veřejných subjektů, institucí na finančním trhu a dalších subjektů) a odhad výše jejich finančních závazků na projekty v cílových tržních segmentech.
- Očekávaný pákový efekt.
- Posouzení potřeby a úroveň preferenčního odměňování pro soukromé investory, je-li to relevantní s ohledem na předcházející závěry.

Blok II.: Návrh vhodné strategie

→ a) Posouzení zkušeností získaných v minulosti

- Závěry vyvozené z implementace podobných nástrojů v minulosti.
- Analýza ex-ante hodnocení provedených v minulosti.
- Přehled zahraničních zkušeností s obdobnými finančními nástroji
- Aplikace těchto zkušeností na současné podmínky OPPIK (“lessons learnt”).

→ b) Navrhovaná investiční strategie

- Identifikace forem finančních nástrojů a výše rozpočtu (dluhové, kapitálové, záruční nebo jiné finanční nástroje) včetně případné kombinace s grantovou podporu.
- Identifikace nejvhodnějších možností implementace s ohledem na potřeby identifikované v závěrech bloku I. a na základě posouzení dosavadních zkušeností.
- Předpokládané zapojení subjektů v doporučené variantě implementace finančních nástrojů včetně dělby rizik (zahrne i očekávanou ztrátovost a naopak očekávanou dělbu výnosů) a vhodných nástrojů pro výpočet nákladů a poplatků spojených s řízením včetně odhadovaného rozmezí výše těchto nákladů a poplatků pro jednotlivé nástroje.
- Způsob zajištění finančního a věcného monitoringu a evaluace provádění FN.
- Pro každý finanční nástroj konkrétní parametry finančních produktů zajišťující adekvátní reakci na potřeby trhu včetně: minimální a maximální výše nákladů projektu konečného příjemce, podíl prostředků OPPIK na celkových způsobilých výdajích, druh způsobilých výdajů, požadavky na zajištění, odhadovaná úroková sazba nebo jiná cena produktu atd.

Blok II.: Návrh vhodné strategie

→ b) Navrhovaná investiční strategie

- Kroky nezbytné k implementaci finančního nástroje včetně očekávaného časového harmonogramu.
- Posouzení relevance a přínosů začlenění finančních nástrojů OPPIK do případného národního fondu fondů.
- Plánovaná strategie ukončení finančního nástroje (uzavření životního cyklu).
- Zajištění konzistence a koherence investiční strategie v návaznosti na závěry bloku I., posouzení celkové logiky, struktury a obsahu investiční strategie.
- Horizontální principy a integrované přístupy: zhodnocení přiměřenosti plánovaných opatření k podpoře rovných příležitostí, opatření k předcházení diskriminace a opatření k podpoře udržitelného rozvoje.
- Regionální dimenze a integrované přístupy.
- Nástroje pro zohlednění principu partnerství při přípravě, řízení a monitorování FN podle zvolené investiční strategie.
- Vyhodnocení adekvátnosti vyčleněných lidských zdrojů a administrativní kapacity pro řízení FN na straně ŘO.

Blok II.: Návrh vhodné strategie

→ c) Očekávané výsledky

- Specifikace očekávaných výsledků a výstupů FN.
- Definice výchozích a cílových hodnot na základě konkrétního příspěvku FN k cílům prioritních os a specifických cílů OPPIK.
- Přezkoumání předpokladu existence kauzální vazby mezi navrženými intervencemi, jejich výstupy a výsledky, identifikace a posouzení externích faktorů, které by mohly ovlivnit předpokládané výsledky, posouzení či doporučení, jaké předpoklady musí být splněny, aby navržená opatření vedla k požadovaným změnám.
- Kvantifikace výchozích a cílových hodnot indikátorů: volba vhodných ukazatelů, doporučení nebo odkazy na zdroje a metody pro kvantifikaci hodnot indikátorů, kvantifikace cílových hodnot ukazatelů s ohledem na navrhované alokace, zaměření intervencí a formy podpory.
- Vhodnost stanovených milníků: posouzení dostupnosti dat pro určení milníků, nadefinování relevantních milníků a jejich cílových hodnot.

→ d) Přezkoumatelnost závěrů hodnocení

- Identifikace důvodů pro provedení případné revize závěrů předběžného posouzení FN OPPIK v budoucnu.
- Metodické procesy pro aktualizaci předběžného posouzení FN OPPIK .

Předběžné posouzení finančních nástrojů v OPPIK

- ▶ **Dokončení analýzy očekáváme na konci března 2015**
- ▶ Spolupráce se společností Deloitte Advisory, s.r.o.
- ▶ Proběhla dvě dotazníková šetření, která ukázala značný zájem podnikatelů o finanční nástroje – přes 1100 došlých odpovědí
- ▶ Zrealizováno 20 rozhovorů s asociacemi a experty
- ▶ Oblasti v OPPIK, kde očekáváme zapojení pouze finančních nástrojů (PO 2):
 - ▶ Zlepšení přístupu k financování MSP – zvýhodněné úvěry, záruky
 - ▶ Rizikový kapitál pro inovativní MSP
- ▶ Částečné zapojení finančních nástrojů vedle dotací (PO 1, PO 3, SC 2.3):
 - ▶ Úspory energie
 - ▶ Kombinovaná výroba elektřiny a tepla
 - ▶ Proof-of-concept
 - ▶ Financování rekonstrukce podnikatelských nemovitostí
- ▶ Dodatečně řešené oblasti na základě připomínek Komise k OP (PO 3 a PO 4):
 - ▶ Obnovitelné zdroje energie
 - ▶ Vysokorychlostní internet

Děkuji za pozornost

